



FORTIDSMINNEFORENINGEN

Foreningen til norske Fortidsminnesmerkers Bevaring
VESTFOLD AVDELING

Larvik Politikammer
Brannvaktsgaten 7
3256 Larvik

Larvik 31. januar 2001

Anmeldelse

Fortidsminneforeningens Vestfold-avdeling anmelder herved Larvik kommune, foretak Bente Kronen A/S, tiltakshaver Treschow Fritzøe A/S og foretak med ansvarsrett Pe-We Entreprenører for overtredelse av lovverk. Det dreier seg om overtredelse av Plan og bygningsloven og Kulturminneloven.

Vi mener lovovertrødelene er begått i forbindelse med saksbehandling og utførte arbeider i Nedre Fritzøegate 1-3, Larvik gbnr. 3020/1497. Det er etter vår oppfatning utført omfattende rivningsarbeider innenfor et område regulert til spesialområde bevaring etter Plan og bygningslovens § 25-6. Det er kun søkt om vesentlig fasadeendring og interne rivningsarbeider. Et betydningsfullt kulturminnet er fjernet med få spor tilbake. Følgende aktører anmeldes herved for forholdet:

Bygningsmyndighet: Larvik kommune

Fortidsminneforeningen anmelder Larvik kommune som ansvarlig bygningsmyndighet. Vi mener kommunen har overtrådt lovverket ved at tiltak ikke er varslet på riktig måte. Vi mener kommunen har overtrådt Kulturminnelovens § 25, annet ledd, som pålegger kommunen varslingsplikt ved tiltak på bygninger eldre enn 1850. Vi mener det bør vurderes hvorvidt kommunen ikke har oppfylt sin samarbeidsplikt etter plan- og bygningslovens § 10.1. Det bør etter vår oppfatning avklares om Larvik kommune har innhentet uttalelse fra offentlige myndighet som har interesse i saken siden den hører inn under vedkommende myndighets saksområde. Vi viser også til sedvane vedr. samarbeide mellom kommuner og vernemyndigheter i saker som vedr. vernede bygninger og områder. Saksbehandlingen vedrører et sentralt byområde som inngår i en større helhet som samlet er av nasjonal verdi i antikvarisk/historisk sammenheng. Området inneholder mange enkeltobjekter av betydelig antikvarisk egenverdi. Det setter særlige krav til aktsomhet til kommunens forvaltning av området som bygningsmyndighet. Sakens objekt inngår i et spesialområde bevaring etter Plan og bygningslovens § 25-6. Den nødvendigste beskyttelse for bevaringsinteressene i området skulle dermed være sikret. Vi viser til rundskriv T-21/83 og til regjeringens skjerpede vektlegging og prioritering av kulturminneforvaltning.

Tiltakshaver: Treschow Fritzøe A/S

Fortidsminneforeningen anmelder tiltakshaver Treschow Fritzøe A/S. Vi ber Larvik Politikammer vurdere om det er grunnlag for påtale. Treschow Fritzøe A/S besitter intern historisk kompetanse som burde vært involvert i en slik sak og bedriften har disponert bygningene siden 1835/42. Det bør påhvile en betydelig grunneier med et så stort engasjement i viktige kulturhistoriske områder og bygninger et ansvar for ivaretagelse av egne kulturminner. Vi ber om at det vurderes hvorvidt tiltakshaver har medansvar for det anmeldte forhold

Ansvarshavende: Foretak Bente Kronen A/S henholdsvis PeWe Entreprenør A/S, foretak med ansvarsrett anmeldes. Anmeldelsen gjelder ansvar for utførte arbeider i Nedre Fritzøe gate 1-3, Larvik. Vi viser til bilag. De utførte arbeider er etter Fortidsminneforeningens oppfatning brudd på Plan og bygningslovens § 93. Tiltak som krever søknad og tillatelse. Det er etter vår oppfatning en skjerpene omstendighet at de omtalte arbeider er utført innenfor regulert spesialområde bevaring i Larviks rikeste kulturminneområde, noe som burde høynet kravet til aktsomhet. Hoveddelen av den eldste av to sammenbygde bygninger er revet i et omfang som etter vår oppfatning ikke dekkes av søknad eller gitt tillatelse.

Sakens karakter

Larvik er en by med en særlig rik kultur og bygningshistorie relatert til 1800-tallet, grevskaps-tiden og eldre historie. Denne delen av Langestrand er et slikt kjerneområde. Det omtalte område inngår i en større helhet som samlet er av nasjonal antikvarisk verdi. Det omtalte arbeide er første fase i et område hvor det er varslet ønske om betydelige endringer. Det bør statueres et eksempel og markeres en presedens for hvorledes dette og andre områder av så høy kulturminneverdi skal behandles i fremtiden. Kulturminner er ikke-fornybare ressurser med lovfestet plass i det totale miljøvernarbeidet.

At en vesentlig grunneier med store eierinteresser i vesentlige kulturminner i området er tiltakshaver, minsker ikke krav til aktsomhet og rett forvaltning av lovverket. Vernemyndighetene har en lov og sedvanebestemt plass i forvaltningssystemet som kommunens administrasjon må ta hensyn til. Riksadvokaten har i rundskriv 4-1986 (R 2491/84) pekt på at natur og kulturvern er goder som i de senere år er gitt økt strafferettslig vern. Det er viktig at ansvarshavende etter Plan og bygningsloven, eiere og offentlige myndigheter utviser aktsomhet i forhold til verdifulle og vernede kulturminner og det lovverket som beskytter slike kulturminner.

Med hilsen
Fortidsminneforeningen, Vestfold avdeling

Eva Schaulund Torkildsen
leder

Bjørn Kvarenes
styremedlem

Tore Næss
styremedlem

Bjarne Stenberg
styremedlem

Ragnar Kristensen
styremedlem

Vedlegg: Kilder, kart og fotografier
Kopi: Økokrim